

عشق هرگز کافی نیست

شیوه‌های نو برای حل مشکلات زناشویی و
خانوادگی براساس شناخت درمانی

پروفسور آرون تی بک
مهدی قراجه‌داغی

نشر ذهن آویز
تهران، ۱۴۰۰

عنوان دیگر:	بک، آرون. ۱۹۲۱ - ۳.	سرشناسه:
عنوان و نام پدیدآور:	عشق هرگز کافی نیست: شیوه‌های نو برای حل مشکلات زناشویی و خانوادگی بر اساس شناخت درمانی / آرون تی بک؛ ترجمه مهدی فراچه‌داغی.	عنوان و نام پدیدآور:
مشخصات نشر:	تهران: ذهن آویز، ۱۴۰۰.	مشخصات نشر:
مشخصات ظاهری:	۴۱۶ ص.	مشخصات ظاهری:
شابک:	978-964-7390-56-9	شابک:
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیبا	وضعیت فهرست‌نویسی:
یادداشت: عنوان اصلی:	Love is never enough: how couples can overcome misunderstandings, resolve....	یادداشت: عنوان اصلی:
عنوان دیگر:	عشق هرگز کافی نیست: روش‌های نو برای حل مشکلات زناشویی و خانوادگی بر اساس شناخت درمانی.	عنوان دیگر:
موضوع:	زناشویی - جنبه‌های روانشناسی / زناشویی - روابط.	موضوع:
موضوع:	اختلاف بین اشخاص / شناخت درمانی.	موضوع:
شناسنامه افزوده:	فراچه‌داغی، مهدی. - مترجم.	شناسنامه افزوده:
ردیبندی کنگره:	HQ 734 / ۸۵ ع ب	ردیبندی کنگره:
ردیبندی دیوبی:	۱۳۸۸	ردیبندی دیوبی:
شماره کتابخانه ملی:	۶۴۶/۷۸	شماره کتابخانه ملی:
	۱۱۵۸۶۴۳	

این کتاب ترجمه‌ای است از:

LOVE IS NEVER ENOUGH

عشق هرگز کافی نیست

by

Aaron T. Beck, M.D.

Harper & Row Publishers, New York, 1988

ویراستار: شهلا ارزنج
مدیر پیش‌تولید: پژمان آرایش
چاپ سی و ششم: زمستان ۱۴۰۰
شمار نسخه‌های این چاپ: ۳۰۰۰

حق چاپ برای نشر ذهن آویز محفوظ است
لیتوگرافی: زاویه نور / چاپ: کاج / صحافی: نگار نقش
مدیر تولید: عمام درنایی
مرکز پخش: مؤسسه گسترش فرهنگ و مطالعات
تلفن و دورنگار: ۷۷۳۵۴۱۰۵
آدرس اینترنتی: zehnavizpub.ir
آدرس اینستاگرام: zehn_avizz_pub

قیمت: ۸۸۰۰۰ تومان

فهرست

پیشگفتار (دکتر عیسی جلالی)	هفت
۱ ..... مقدمه	۱
۱۵ ..... ۱: قدرت تفکر منفی	۱۵
۲۸ ..... ۲: روشنایی و تاریکی	۲۸
۶۰ ..... ۳: دیدگاه‌های مختلف	۶۰
۷۴ ..... ۴: شکستن قاعده‌ها	۷۴
۹۷ ..... ۵: ایستایی در مناسبات زناشویی	۹۷
۱۲۳ ..... ۶: فروپاشی زندگی زناشویی	۱۲۳
۱۵۰ ..... ۷: افکار خاموش: چشم طوفان	۱۵۰
۱۶۶ ..... ۸: ترفندهای ذهن	۱۶۶
۱۸۳ ..... ۹: نبرد سهمگین	۱۸۳
۲۰۹ ..... ۱۰: زندگی زناشویی سعادتمدانه	۲۰۹
۲۲۳ ..... ۱۱: تقویت بنیادها	۲۲۳
۲۴۸ ..... ۱۲: سازگار کردن روابط زناشویی	۲۴۸
۲۶۹ ..... ۱۳: خطاهای شناختی خود را درک کنید	۲۶۹
۲۹۲ ..... ۱۴: هنر گفتگو	۲۹۲
۳۱۱ ..... ۱۵: هنر سازگاری	۳۱۱
۳۳۲ ..... ۱۶: جلسات حل اختلاف	۳۳۲
۳۵۴ ..... ۱۷: تخفیف خشم	۳۵۴
۳۸۱ ..... ۱۸: مسائل ویژه	۳۸۱

پیشگفتار

آیا تاکنون از خود پرسیده‌اید که چرا بعضی خانواده‌ها با تفاهم و سازگاری، زندگی را با شادکامی می‌گذرانند، درحالی‌که – درست برعکس – گروهی از مردم، در حل و فصل ساده‌ترین وابتدایی ترین مسائل زندگی نیز بادشواری و سردرگمی مواجه‌اند. چگونه است که بسیاری از خانواده‌ها به رغم مشکلات عینی و ملموس (نظیر فقر، بیماری و مشکلات دیگر) از زندگی به هنجار و به سامانی برخوردارند، درحالی‌که گروه دیگر، با وجود برخورداری از همه‌گونه امکانات مادی و وسائل راحتی، در گردابی از گرفتاریها و مشکلات غوطه‌ورند؟

آیا به راستی مشکلات زناشویی غیرقابل حل است و آنچنان که گاه – اینجا و آنجا – گفته و شنیده می‌شود تنها دو راه وجود دارد: طلاق یا تحمل و خودکشی تدریجی؟!

ریشه مشکلات زناشویی در کجاست و چگونه می‌توان به حل و رفع آن پرداخت؟

کتاب عشق هرگز کافی نیست پاسخی است به این پرسشها، پاسخی که جوهره آن را به سادگی می‌توان در یک کلام خلاصه کرد: **تفاهم!**
درد و مشکل، سوءتفاهم و درمان و راه حل، تفاهم است.

چگونه می‌توان به تفاهم دست یافت؟

پایه‌های نظری آن چیست و روش‌های رسیدن به تفاهم (حل و رفع مشکلات)

کدامند؟

بی‌تردید همهٔ کسانی که با پژوهش‌های اخیر روانشناسی آشنایی دارند، به اهمیت نظریات پروفسور آرون تی‌بک و همکاران او آگاهی دارند.

کشفیات پروفسور آرون بک، تحولی شگرف در روانشناسی و کاربرد آن در عرصهٔ درمان و حل مشکلات زناشویی پدید آورده است.

من خود سالها، بی‌صبرانه، چنین تحولی را انتظار کشیده‌ام: تحولی که نه تنها چشم‌اندازی نو در افق روانشناسی پدید آورده است، بلکه بر تمام پژوهش‌های گذشته و آینده نیز برآورده افکنده و برای بسیاری از مسائل روانشناسی، پاسخی مؤثر و ثمربخش آورده است.

پروفسور آرون بک، از روش‌های معارف روانپژوهی و دارودرمانی آغاز کرد و به شناخت درمانی رسید. بدین ترتیب، او پایه‌گذار و مبتکر مکتبی است که انقلابی در درمان بیماریهای روانی پدید آورده و چشم‌اندازی روشن و امیدبخش ترسیم کرده است. «شناخت درمانی» که در آغاز با طرح اصول کلی آن مطرح شد، به سرعت مورد استقبال روانشناسان و روان درمانگران قرار گرفت و تکنیک‌های آن به طور گستردگی در زمینه‌های مختلف از جمله رفع اختلافات خانوادگی و تقویت روحیه و بهبود روابط انسانی کاربرد یافت.

پروفسور آرون بک، در توضیح چگونگی تکوین نظریاتش می‌نویسد که چگونه به عنوان یک محقق و روانپژوه معتقد به اصول روانشناسی متعارف، با تجدید نظر در آراء و نظریات فروید، و تردید در روش‌های دیگر درمان بیماریهای روانی، به کشف این نظریه نائل آمده است.

سالها، افسرده‌گی به عنوان یکی از اختلالات عاطفی، مورد توجه روانشناسان قرار داشت؛ اما دکتر بک آن را ناشی از اختلال فکری (خطای شناخت) دانست و

بدین ترتیب، روش ویژه‌ای را برای درمان آن پیشنهاد کرد، که با توجه به نحوه نگرش و شیوه برخورد آن با بیماری، به «شناخت درمانی» موسوم است.

بر پایه این نظریه، افسردگی، واضطراب ناشی از انحراف ذهن از موازین عقلی و افتادن در دام طرز فکر غیرمنطقی است؛ بنابراین، با تغییر طرز نگرش و اصلاح اندیشه بیمار می‌توان بیماری او را درمان کرد. بر این اساس، روند درمان عبارت است از: گذار از پندارهای نادرست ذهنی به واقعیت. پروفسور بک، درواقع قانونمندیهای اندیشه – منطق – را وارد روانشناسی کرده است و همانگونه که منطق، رسم و راه درست اندیشه را می‌آموزد، شناخت درمانی نیز روش‌های اجتناب از اختلالات روانی را آموزش می‌دهد و به همین منظور، می‌کوشد تا انگاره‌های بیمارگونه در سنجش با منطق و عقل سلیم کاهش یابد و به این ترتیب، روند سلامت تسريع و تقویت شود.

یکی از جاذبه‌های این نظریه آن است که شناخت پایه و اساس درمان است. آرون بک، با آگاهیهای یک مستفکر از روایت‌گذشتگی و یک روانشناس بصیر، و انساندوست، مهمترین مسائل روانشناسی معاصر و زیرمیکروسکوپ تخصص خود می‌برد و به همه آنها پاسخی شایسته و سزاوار می‌دهد. پاسخی که بنیان آن بیش از هرچیز بر موازین عقلی و منطقی استوار است.

یکی از مسائل عمدۀ عصر ما، افزایش سرسام‌آور طلاق است. بیش از ۶۰٪ پیوندهای زناشویی در امریکا به شکست می‌انجامد و آمار طلاق در سایر کشورهای نیز رضایت‌بخش نیست. آرون بک، معتقد است که مهمترین علت مشکلات زناشویی و روابط انسانی، سوءتفاهم است. به اعتقاد او تفاوت در نحوه نگرش افراد باعث بروز اختلافات و پی‌آمدۀ‌های ناشی از آن می‌شود.

نباید تصور کرد که پایه اختلافات، همواره ناشی از سوءنیت و یا بذاتی طرفین یا یکی از آنهاست، بلکه در اکثر موارد ناشی از این واقعیت است که هریک از آنها صادقانه مسأله را به نحو متفاوتی می‌بینند.